

ב-10 ביוני 2000 תם עידן בתולדותיה של סוריה המודרנית, עם מותו של חאפט' אל-אסד, מי שתואר כאב המכונן של המדינה מאז זכתה לעצמאות. במקומו עלה לשלטון בנו בשאר, רופא העיניים שהגיע מלימודים בלונדון וזכה לחיצי לעג בתוך המדינה ומחוצה לה. זאת משום שהיה "ברירת מחדל" בעקבות מותו של אחיו באסל, המיועד האמיתי, שנהרג בתאונת דרכים שש שנים קודם לכן.

אסד הבן נתפס כחלש, ויש שטענו כי מדובר בשליט בובה, אולם עשור לאחר מכן הפיג המנהיג החדש את כל החששות באמצעות שורת תהליכים כלכליים ובהם פתיחת השוק הסורי לעולם ומתן עדיפות למגזר הפרטי על זה הציבורי - שנשלט בידי מפלגת הבעת' - והיצמדות לציר האיראני האנטי-אמריקני ואנטי-ישראלי עם חזבאללה וחמאס. אותם איראנים ולבנונים היו אלה שבאו לעזרתו שנים מאוחר יותר, עם פרוץ "האביב הערבי" במרס 2011.

לאחר כמעט עשור של לחימה ניתן לומר שאסד ובני בריתו מרוסיה ומאיראן, בתוספת ארגון חזבאללה, יצאו כשידם על העליונה. מחויבותו של אסד לאותם בני ברית הפכה אותו לבעיה אסטרטגית, שכן עשרים שנים לאחר מכן הפכו הסטיגמות למציאות - ואסד הפך לשליט בובה של מציליו. חזבאללה שדרג את בניין הכוח שלו והפך לצבא של ממש - אם באמצעות הגישה לאמל"ח של צבא סוריה, אם באמצעות השליטה בנמלים וכמובן באמצעות העזרה מאיראן, שהפכה את סוריה לצינור שדרכו היא מעבירה אמל"ח, מודיעין ומה לא, בדרכה להתבססות באזור.

גיליון מיוחד זה מתמקד דווקא בצבא סוריה עצמו, ובלקחים המערכתיים והטקטיים שלמד תוך כדי הלחימה - אם באלה שיש להם רלוונטיות למבצע או למלחמה מוגבלת, ואם לחימה בעצימות גבוהה. המאמרים מתמקדים בלוחמת נ"ט, הפעלת כטמ"מים, שריון ועוד. הגיליון הוא פרי שיתוף פעולה של **מערכות** ומחלקת מת"ת במערך התמרון של זרוע היבשה.

המלחמה, כאמור, לא הסתיימה. הצבא הסורי משקם עצמו תוך המשך לחימה במורדים שממוקמים באדליב, ובדאעש שטרם אמר את המילה האחרונה. השאלה שעולה מבין המאמרים ורצוי שתישאל גם לאחר קריאת הגיליון היא: כיצד שינה עצמו הצבא הסורי במהלך שנות הלחימה, ולאן מועדות פניו - להפעלת בניין הכוח שמטרתה לחימה במורדים, או לטובת מתן עזרה לנותנת החסות מאיראן, במלחמה מול השכנה מדרום?

עדי לרנר

העורך הראשי

בית התוכן המקצועי של צה"ל לצבא ולביטחון לאומי
נוסד בתרצ"ט 1939

תשרי התשפ"א | אוקטובר 2020
<http://maarachot.idf.il>

מפקד מערכות: ד"ר אמיר גילת

עורך מערכות: עדי לרנר

סגנית עורך: יעל קולטון זיו

חברת מערכת: אביטל רגב-שושני

עיצוב ועריכה גרפית: סטודיו זאב אלדר

ISSN 0464-2147

טלפון: 03-7607585

דוא"ל המערכת: maarachot@idf.il

כתובת למכתבים: ד"צ 02624 צה"ל

יצא לאור באמצעות משרד הביטחון - ההוצאה לאור

הדעות והתפיסות המובעות במאמרים מבטאות את דעתם האישית של הכותבים.

תגובות למאמרים יפורסמו בגיליון העוקב בלבד.

מערכות מעתה גם באתר צה"ל.

לכניסה לעמוד מערכות באתר צה"ל

סקרו את ה-QR.

לתכנים נוספים בנושאי צבא וביטחון לאומי הצטרפו לדף הפייסבוק של מערכות.

לעדכונים שוטפים הצטרפו לערוץ הטלגרם של מערכות.

לציוצים שוטפים הצטרפו לטוויטר של מערכות.

צילום השער:

חיילים סורים ליד תמונתו של הנשיא אסד (צילום: Al-Quds)

